

VIÐURLAGANEFND NASDAQ ICELAND

Ákvörðun í máli nr. 2/2020

Í Kauphöll Íslands hf., Nasdaq Iceland, eru viðskipti með hlutabréf Brims hf. (auðkenni: BRIM). Brim hf. („Brim“ eða „útgefandi“) hefur skuldbundið sig til að fylgja þeim reglum sem um markaðinn gilda, Nordic Main Market Rulebook for Issuers of Shares („reglur Kauphallarinnar“), útg. 1. maí 2020.

Nasdaq Iceland hefur óskað þess að Viðurlaganefnd taki ákvörðun um hvort beita skuli útgefanda viðurlögum samkvæmt framangreindum reglum í máli er varðar upplýsingagjöf Brims hf. um viðskipti tengdra aðila.

Ákvörðun Viðurlaganefndar tekur mið af þeim skriflegu gögnum sem liggja fyrir.

I.

Samkvæmt gögnum málsins eru helstu málavextir þessir:

Hinn 2. júlí 2020 birti Brim hf. („Brim“ eða „útgefandi“) opinberlega tilkynningu undir yfirskriftinni Brim fjárfestir á Grænlandi, um fjárfestingar félagsins í grænenska sjávarútvegsfyrirtækinu Arctic Prime Fisheries ApS („APF“). Þar kom m.a. fram að útgefandi kæmi að fjármögnun APF, eignist hlut í félaginu og selji því nýsmíðaðan frystitogara, Ililiveq. Samtals nemi fjárfesting útgefanda í APF um 85 milljónum evra. Þá kom einnig fram að „APF [sé] í meirihlutaeigu grænleuskra aðila, Útgerðarfélags Reykjavíkur, sem á 16,5% og hefur verið hluthafi í félaginu frá árinu 2013 og Brims, sem eftir viðskiptin mun eiga 16,5% hlut í félaginu.“

Hinn 17. júlí 2020 óskaði Nasdaq Iceland formlega eftir skýringum frá útgefanda vegna málsins og bárust skýringar útgefanda hinn 29. júlí 2020. Í svari útgefanda kom m.a. fram að Brim hefði keypt í gegnum grænenskt dótturfélag sitt 16,5% hlut í APF af Útgerðarfélagi Reykjavíkur („ÚR“) á 2 m.kr. og að ÚR væri stærsti hluthafi í Brims með 33,83% eignarhlut og því aðili nátengdur útgefanda í skilningi ákvæðis 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar. Útgefandi hafi þó ekki upplýst um mótaðila dótturfélagsins í viðskiptunum með hlutinn, þar sem kaupverðið fyrir 16,5%

eignarhlutinn í APF hafi, að sögn útgefanda, numið óverulegri fjárhæð af 85 milljón evra fjárfestingu félagsins á Grænlandi, eða um 2 m.kr.

Í skýringum útgefanda í bréfi, dags. 29. júlí sl., kom fram að útgefandi og ÚR færu hvor um sig með 16,5% eignarhlut í APF. APF væri ekki dótturfélag útgefanda, en eignarhluturinn vissulega stærri en 10%, sem miðað er við í ákvæði 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar. Í skýringum útgefanda kom fram að stjórnunarleg tengsl útgefanda og APF væru þau að stjórnarmaður í útgefanda, Guðmundur Kristjánsson, væri varaformaður í þriggja manna stjórn APF. Útgefandi hefði ekki getið þessara tengsla í fyrirnefndri tilkynningu 2. júlí 2020, en telur rétt að flokka APF sem aðila nátengdan útgefanda í ljósi ii-liðar ákvæðis 14 í viðauka C.

II.

Nasdaq Iceland bendir á að samkvæmt ákvæði 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar skuli birta upplýsingar um viðskipti milli útgefanda og nátengdra aðila, sem ekki geta talist venjuleg viðskipti milli aðila, eins fljótt og unnt er eftir að ákvörðun um slík viðskipti hefur verið tekin, nema augljóst sé að um minni háttar viðskipti sé að ræða. Til „nátengdra aðila“ teljast framkvæmdastjórar, stjórnarmenn og aðrir stjórnendur í móðurfélaginu eða helstu dótturfélögum þess sem hafi mikil áhrif við ákvarðanatöku um fjármál eða starfsemi móðurfélagsins eða viðkomandi dótturfélags. Lögaðilar undir stjórn þessara aðila og hluthafar sem ráði yfir meiru en tíu prósent hlut eða atkvæðisrétti í útgefandanum séu einnig taldir vera nátengdir aðilar. Um nánari skýringar á ákvæðinu vísar Nasdaq Iceland til skýringa með ákvæðinu.

Nasdaq Iceland bendir á að í skýringum útgefanda komi fram að ÚR hafi átt þriðjung í APF áður en Brim keypti 16,5% hlut af ÚR, gegnum grænlenst dótturfélag sitt, á um 2 m.kr. Í skýringum til Nasdaq Iceland segir útgefandi kaupverð hlutarins hafa verið óverulegan hluta heildarfjárfestingar útgefanda í APF sem nam 85 milljónum evra. Nasdaq Iceland bendir á að fyrir liggi að ekki hafi verið greint frá því að Brim hafi keypt hlutinn af ÚR sem sé nátengt útgefanda.

Þar sem ÚR eigi 16,5% hlut í APF eftir viðskiptin og í ljósi þess að Guðmundur Kristjánsson sé stjórnarmaður Brims (útgefanda) og skráður raunverulegur eigandi ÚR með 88% eignahlut í gegnum óbeint eignarhald, telur Nasdaq Iceland að æskilegt hefði verið, að lágmarki, að greina frá stjórnunarlegum tengslum útgefanda og ÚR til að tryggja traust og trúverðugleika. Að öllum líkindum hefði útgefanda þó verið nauðsynlegt að upplýsa opinberlega um stjórnunartengsl Brims og APF þar sem stjórnarmaður Brims, Guðmundur Kristjánsson, sé einnig varaformaður stjórnar APF

en fjárfesting útgefanda í APF nemi samtals um 85 milljónum evra, sem ekki teljist óveruleg viðskipti.

Samkvæmt framansögðu telur Nasdaq Iceland að Brim hafi brotið gegn ákvæði 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar og óskar því eftir úrskurði Viðurlaganefndar Nasdaq Iceland um mögulega beitingu viðurlaga í málinu.

III.

Útgefandi tekur fram að málsatvik liggi ljós fyrir í gögnum málsins, þ.e. að hinn 2. júlí 2020 hafi Brim birt tilkynningu um fjárfestingar félagsins í grænenska sjávarútvegsfélaginu APF. Í kjölfarið hafi átt sér stað samskipti milli Nasdaq og Brims um efni tilkynningarinnar.

Útgefandi telur rétt að flokka APF sem aðila nátengdan útgefanda í ljósi ii-liðar ákvæðis 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar og haga upplýsingagjöf um viðskipti félaganna í samræmi við það. Útgefandi hefur fallist á að upplýsingagjöf hefði mátt vera skýrari um þetta atriði í tilkynningunni sem birt var hinn 2. júlí 2020. Í skýringum útgefanda kemur fram kaupin á hlutum Brims í APF hafi verið óverulegur þáttur í heildarfjárfestingunni. Ekki hafi þótt ástæða til að upplýsa um að ÚR hefði verið mótaðili í viðskiptunum og talið nægja að geta um sameiginlega aðkomu félaganna að APF í kjölfar viðskiptanna, sérstaklega í ljósi tengsla félaganna sem ættu að vera öllum kunn af upplýsingum og fréttum sem séu opinberar og aðgengilegar fjárfestum.

Þar sem Brim fái ekki séð að upplýsingagjöf félagsins hafi með neinum hætti verið villandi gagnvart upplýstum fjárfestum, en engar athugasemdir eða fyrirspurnir hafi borist frá öðrum en Nasdaq, sé ekki tilefni til þess að beita félagið öðrum viðurlögum en áminningu, sbr. staflið c í i-lið ákvæðis 16 í viðauka C. Ekki sé nauðsyn til þess að beita strangari viðurlögum, þ.e. áminna félagið opinberlega eða beita fávíti, sbr. stafliði d eða f, enda geti vart komið til álita að setja skilyrði fyrir viðskiptum með hlutabréf Brims, stöðva viðskipti eða taka bréfin úr viðskiptum hjá Nasdaq, sbr. stafliði e og g. Í þessu sambandi bendir félagið á að eðlilegt sé að við fyrsta brot sé beitt vægari viðurlögum og að einungis sé beitt meira íþyngjandi viðurlögum við ítrekuð eða alvarleg brot. Ekki sé tilefni til þess að beita félagið opinberum viðurlögum.

IV.

Nasdaq Iceland hefur vísað máli því sem hér er til úrlausnar til Viðurlaganefndar á þeim grundvelli að útgefandi hafi brotið gegn ákvæðum 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar (Nordic Main Market Rulebook for Issuers of Shares) vegna

tilkynningar sem útgefandi birti opinberlega hinn 2. júlí 2020 í tilefni af viðskiptum sínum á Grænlandi.

Eins og rakið er í I. kafla birti útgefandi hinn 2. júlí 2020 opinberlega tilkynningu sem bar yfirskriftina „Brim fjárfestir á Grænlandi“ um fjárfestingar félagsins í grænlenska sjávarútvegsfyrirtækinu APF. Þar sagði m.a. að útgefandi kæmi að fjármögnun APF, eignaðist hlut í félaginu og seldi því nýsmíðaðan frystitogara, Ililiveq. Samtals næmi fjárfesting útgefanda í APF um 85 milljónum evra. Eins kom fram að APF væri í meirihlutaeigu grænlenskra aðila, Útgerðarfélags Reykjavíkur, sem ætti 16,5% og hefði verið hluthafi í félaginu frá árinu 2013 og Brims, sem eftir viðskiptin myndi eiga 16,5% hlut í félaginu.

Nasdaq Iceland bendir á að heildarfjárfesting útgefanda í APF hafi numið 85 milljónum evra en kaupin á 16,5% eignarhlut í APF af ÚR, gegnum dótturfélag, sem hafi numið 2 m.kr., hafi verið þáttur í þeirri fjárfestingu. Viðurlaganefnd telur að kaupin á eignarhlutnum í APF hafi verið hluti af viðskiptunum í heild en greiðsla fyrir eignarhlutinn var óverulegur þáttur heildarfjárfestingar útgefanda á Grænlandi.

Í ákvæði 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar segir orðrétt um viðskipti tengdra aðila („Closely-related party transactions“):

- i. A transaction between the Issuer and closely-related parties which is not entered into in the normal course of business shall be disclosed when the decision regarding such a transaction is taken, unless the transaction is insignificant to the parties involved.
- ii. “Closely-related parties” include managing directors, members of the Board of Directors, and other managers in the Issuer or significant subsidiaries who control or exercise significant influence in making financial and operational decisions in the Issuer or in the relevant significant subsidiary. Legal entities controlled by these persons and shareholders controlling more than 10% of the financial instruments or voting rights of the Issuer are also considered as closely-related parties.

Í framangreindu ákvæði felst að birta skuli upplýsingar um viðskipti milli útgefanda og nátengdra aðila, sem ekki geta talist venjuleg viðskipti milli aðila, þegar ákvörðun um viðskiptin hefur verið tekin, nema augljóst sé að viðskiptin teljist minniháttar. Til „nátengdra aðila“ teljast framkvæmdastjórar, stjórnarmenn og aðrir stjórnendur í útgefanda eða helstu dótturfélögum þess sem hafi mikil áhrif við ákvarðanatöku um fjármál eða starfsemi útgefanda eða viðkomandi dótturfélags. Lögaðilar undir stjórn þessara aðila og hluthafar sem ráða yfir meiru en tíu prósent hlut eða atkvæðisrétti í

útgefandanum eru einnig taldir vera nátengdir aðilar. Í skýringum við ákvæðið kemur fram að til að tryggja traust og trúverðugleika skuli birta upplýsingar um öll viðskipti við nátengda aðila, nema um minni háttar viðskipti sé að ræða.

Af orðalagi ákvæðis 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar og skýringum sem fylgja ákvæðinu verður ráðið að birta skuli upplýsingar um viðskipti milli útgefanda og nátengdra aðila, sem ekki geta talist venjuleg viðskipti milli aðila, þegar ákvörðun um viðskiptin hefur verið tekin, nema augljóst sé að þau teljist „minniháttar.“ Fyrir liggur að útgefandi keypti af ÚR, gegnum grænlenst dótturfélag sitt, 16,5% eignarhlut í grænlensta sjávarútvegsfyrirtækinu APF en ÚR á 33,83% eignarhlut í útgefanda og 16,5% eignarhlut í APF eftir þau viðskipti. Guðmundur Kristjánsson, sem er skráður raunverulegur eigandi ÚR samkvæmt gögnum málsins með 88% eignarhlut í gegnum óbeint eignarhald á hlutafé, situr jafnframt í stjórn útgefanda og APF.

Með hliðsjón af orðalagi ákvæðis 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar leikur ekki vafi á að viðskiptin, sem að framan er lýst, eru milli nátengdra aðila í skilningi ákvæðisins og bar útgefanda að upplýsa um mótaðila viðskiptanna í tilkynningu sinni dags. 2. júlí 2020. Um ræðir kaup á 16,5% eignarhluta í APF og verður að mati Viðurlaganefndar ekki hjá því komist að horfa til þess að viðskiptin með eignarhluti ÚR í APF voru hluti af stærri fjárfestingu útgefanda á Grænlandi sem nam 85 milljónum evra samkvæmt tilkynningu félagsins hinn 2. júlí 2020. Ekki verður fallist á að viðskiptin hafi verið minniháttar í skilningi ákvæðisins, með vísan til skýringa við ákvæði 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar sem áður eru raktar.

Að öllu framangreindu virtu er ljóst að útgefandi braut með háttsemi sinni gegn ákvæðum 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar um upplýsingaskyldu. Hafa verður í huga að markmiðið með reglum um upplýsingaskyldu er að tryggja að fjárfestar hafi á hverjum tíma jafnan aðgang að nýjustu upplýsingum sem nauðsynlegar eru til að geta myndað sér skoðun á þeim fjárfestingarkostum sem í boði eru. Brot á þeim reglum eru því ávallt í eðli sínu alvarleg.

Í ákvæði 6.1.1, sem er að finna í 6. kafla reglna Kauphallarinnar, er um viðurlög vísað til viðauka C við reglurnar, nánar tiltekið hluta E. Í ákvæði 16 í viðauka C eru heimildir til beitingar viðurlaga vegna brota á reglum Kauphallarinnar. Í ákvæði 17 í viðauka C er þess getið að telji Kauphöllin útgefanda hafa brotið gegn ákvæðum um upplýsingaskyldu samkvæmt 3. kafla reglnanna og að brotið kunni að varða viðurlögum samkvæmt staflaðum d-g í i-lið ákvæðis 16 skuli vísa málinu til Viðurlaganefndar.

Í staflið d í i-lið ákvæðis 16 kemur fram að vegna brota útgefanda á reglum Kauphallarinnar sé heimilt að birta opinbera yfirlýsingu varðandi umrætt mál. Í staflið f í i-lið sama ákvæðis er heimild fyrir Nasdaq Iceland til að beita útgefanda viðurlögum í formi févítis sem geti numið allt að tíföldu árgjaldi sem útgefandi greiðir fyrir töku fjármálagerninga sinna í kauphöll ef sakir eru miklar.

Með vísan til framanritaðs þykir rétt að áminna opinberlega útgefanda fyrir ofangreint brot á reglum Kauphallarinnar.

Ákvörðunarorð:

Áminna skal opinberlega Brim hf. fyrir brot á ákvæðum 14 í viðauka C í reglum Kauphallarinnar.